

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučėnka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstininienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

MIEGO KOKYBĖS POKYČIAI PO KEPENŲ TRANSPLANTACIJOS

Autorius. Severija SKABEIKAITĖ, VI kursas.

Vadovas. Asist. dr. Ilona SAVLAN, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika.

Tikslas. Apžvelgti miego kokybės pokyčius, jų rizikos veiksnius bei gydymo galimybes po kepenų transplantacijos literatūroje.

Metodai. Atlikta mokslinės literatūros paieška duomenų bazėje „PubMed“. Į apžvalgą įtrauktos pilno teksto mokslinės publikacijos anglų kalba, publikuotos 2014–2024 metais. Naudoti raktažodžiai „sleep disorders“, „sleep quality“, „liver transplantation“ ir „quality of life“.

Rezultatai. Miegas neatsiejamas nuo geros psichinės ir fizinės sveikatos užtikrinimo. Rekomenduojama miego trukmė suaugusiems – 7-9 valandos. Lėtinėmis kepenų ligomis sergančiųjų tarpe miego sutrikimų dažnis didelis. Tarp sergančiųjų kepenų ciroze 47,8 % patiria įvairaus pobūdžio miego sutrikimus. Pastarąjį dešimtmetį didėja susidomėjimas šių sutrikimų pokyčiais po kepenų transplantacijos. Miego kokybė gali būti vertinama klausimynais, iš kurių dažniausiai naudojami – Pitsburgo miego kokybės indeksas (PSQI), Epworth mieguistumo skalė (ESS), gyvenimo kokybės klausimynas (SF-36). Tyrimai rodo, jog miego kokybė yra viena iš sričių, kuri neatsistato į normalų lygmenį po kepenų transplantacijos, išskyrus pacientus, kurie sirgo su alkoholiu susijusia kepenų liga, o miego sutrikimų dažnis siekia 48,4 %, ir dažniausiai pasireiškia tokiais sutrikimais kaip nemiga, mieguistumas dienos metu, sunkumai užmiegant bei prabudimai nakties metu, cirkadiniai miego-budrumo ritmo sutrikimai. Prastas miegas siejamas su reikšmingai blogesne pacientų gyvenimo kokybe. Pagrindiniai rizikos veiksniai miego sutrikimams vystytis – vyriška lytis, vyresnis amžius, hepatinė encefalopatija, psichikos sveikatos sutrikimai, tokie kaip nerimas ir depresija, taip pat mažesnis vidutinis atlyginimas bei nutukimas. Miego sutrikimų gydymui dažniausiai pasitelkiamos medikamentinės priemonės – benzodiazepinai, zolpidemas, zopiklonas, melatoninas, bei nemedikamentinės priemonės – kognityvinė elgesnio terapija, fototerapija, dėmesingo įsisamoninimo technika, joga.

Išvados. Miegas daro reikšmingą įtaką pacientų po kepenų transplantacijos gyvenimo kokybei, o miego sutrikimų dažnis šioje populiacijoje – didelis. Modifikuojamų rizikos veiksnių korekcija, taip pat kompleksinis gydymas medikamentinėmis ir nemedikamentinėmis priemonėmis padėtų pagerinti šios pacientų grupės psichinę ir fizinę sveikatą.

Raktažodžiai. Gyvenimo kokybė; kepenų transplantacija; miegas.